

KEMMLER

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 15 februari 1996 *

I mål C-53/95,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Tribunal du travail de Tournai (Belgien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Inasti (Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants)

och

Hans Kemmler,

angående tolkningen av artiklarna 48, 51, 52 och 59 i EG-fördraget,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-P. Puissochet (referent) samt domarna J.C. Moitinho de Almeida och C. Gulmann,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: R. Grass,

* Rättegångsspråk: franska.

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från Europeiska gemenskapernas kommission, genom Maria Patakia och Berend Jan Drijber, vid rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 11 januari 1996 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Tribunal du travail de Tournai har genom beslut av den 14 februari 1995, inkommet till domstolen den 1 mars samma år, inom ramen för en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EG-fördraget ställt en fråga angående tolkningen av artiklarna 48, 51, 52, och 59 i nämnda fördrag.
- 2 Denna fråga har ställts inom ramen för en tvist mellan Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (nedan kallat "Inasti") och H. Kemmler beträffande betalning av avgifter till det belgiska systemet för social trygghet för egenföretagare.
- 3 Den tyske medborgaren H. Kemmler har i Frankfurt och i Bryssel bedrivit självständig förvärvsverksamhet i egenskap av advokat. Han har alltid haft sitt hemvist i Tyskland där han omfattades av systemet för social trygghet för egenföretagare. Han har dock dessutom varit bosatt i Flobecq (rättsligt förvaltningsområde i Tournai) i Belgien under en del av den omtvistade perioden.

- 4 Enligt Inasti måste H. Kemmler anses ha omfattats av det belgiska systemet för social trygghet till och med den 30 juni 1982, vid vilket datum rådets förordning (EEG) nr 1390/81 av den 12 maj 1981 om utvidgning av rådets förordning nr 1408/71 till att omfatta även egenföretagare och deras familjer (EGT nr L 143, s. 1) trädde i kraft. Då det inte fanns någon bilateral konvention om social trygghet mellan Konungariket Belgien och Förbundsrepubliken Tyskland, måste den berörde nämligen betala avgifter för sitt arbete i Belgien, på sätt som avses i artikel 3.1 i kunglig förordning [arrêté royal] nr 38 av den 27 juli 1967 om social trygghet för egenföretagare (*Moniteur belge* av den 29 juli 1967).
- 5 På grund av detta krävde Inasti H. Kemmler på de obetalda avgifterna för år 1981 och för de två första kvartalen år 1982. Den berörde vägrade dock att betala dessa avgifter, bland annat av det skälet att han redan omfattades av det tyska systemet för social trygghet för egenföretagare och att anslutningen till det belgiska systemet för social trygghet inte skulle ha medfört något ytterligare socialt skydd för honom.
- 6 Tribunal du travail de Tournai, till vilken tvisten hade hänskjutits, har bedömt att dess avgörande är beroende av tolkningen av olika bestämmelser i fördraget och har till domstolen i en begäran om förhandsavgörande ställt följande fråga:

”Skall artiklarna 48, 51, 52 och 59 i Romfördraget tolkas på så sätt att en medlemsstat (i detta fall Belgien) före den 1 juli 1982 inte kunde ålägga medborgare från en annan medlemsstat (i detta fall den tidigare Förbundsrepubliken Tyskland) — vilka bedrev en självständig förvärvsverksamhet på dess territorium samtidigt som de bedrev samma självständiga förvärvsverksamhet i den tidigare Förbundsrepubliken Tyskland där de hade sitt hemvist och omfattades av ett system för social trygghet — en skyldighet att betala avgifter till det belgiska systemet för social trygghet för egenföretagare, särskilt som denna skyldighet inte skulle kunna ge dem något ytterligare socialt skydd?”

- 7 Det bör först anges att det enligt artikel 2 i förordning nr 1390/81 inte grundas någon rättighet för en period som föregår tidpunkten för förordningens ikraftträdande. Det följer emellertid av artikel 4 i förordningen att denna inte trädde i kraft förrän den 1 juli 1982, det vill säga vid ett senare datum än de perioder som berörs i tvisten vid den nationella domstolen. Förordningen är således inte tillämplig på denna tvist och det är på goda grunder som den ställda frågan uteslutande hänförs till bestämmelserna i fördraget (se dom av den 7 juli 1988, Stanton, 143/87, Rec. s. 3877, punkt 7).
- 8 Det finns därefter anledning att konstatera att den berörde, enligt de uppgifter som finns i beslutet om hänskjutande, inte arbetar som anställd utan som egenföretagare inom ramen för den yrkesstruktur som finns inrättad såväl i Frankfurt som i Bryssel. Hans situation faller således varken under artiklarna 48 eller 51 i fördraget, vilka avser fri rörlighet för arbetstagare, eller under artikel 59 som avser friheten att tillhandahålla tjänster. Eftersom H. Kemmler förfogar över en fast och stadigvarande bosättning i båda de berörda medlemsstaterna, är endast artikel 52 om etableringsrätt tillämplig för att avgöra tvisten.
- 9 I denna artikel föreskrivs att inskränkningar för medborgare i en medlemsstat att fritt etablera sig på en annan medlemsstats territorium skall avvecklas. Det rör sig, i enlighet med domstolens fasta rättspraxis, om en gemenskapsrättslig norm som är direkt tillämplig. Medlemsstaterna var följaktligen skyldiga att följa denna norm även om de, då det inte fanns någon gemenskapsrättslig reglering om social trygghet för egenföretagare, alltså var behöriga att lagstifta i frågan (se bland annat den ovan nämnda domen i målet Stanton, punkt 10).
- 10 Som domstolen har fastställt (se bland annat dom av den 12 juli 1984, Klopp, 107/83, Rec. s. 2971, punkt 19) begränsas inte etableringsfriheten till rätten att bilda ett enda företag inom gemenskapen, utan den innefattar en möjlighet att under iakttagande av yrkesmässiga regler bilda och driva mer än ett verksamhetscentrum inom medlemsstaternas territorier.

- 11 Bestämmelserna i fördraget om fri rörlighet för personer syftar således till att underlätta förvärvsverksamhet inom alla medlemsstaters territorier och utgör hinder för en nationell reglering som skulle kunna missgynna en utvidgning av sådan verksamhet utanför en enda medlemsstats territorium (se den ovan nämnda domen Stanton, punkt 13).

- 12 En medlemsstats reglering genom vilken personer — som redan bedriver självständig förvärvsverksamhet i en annan medlemsstat där de har sitt hemvist och är anslutna till ett system för social trygghet — tvingas att betala avgift till systemet för egenföretagare, har till verkan att missgynna förvärvsverksamhet utanför denna medlemsstats territorium. Artikel 52 i fördraget utgör följaktligen hinder för en sådan reglering, såvida den inte har ett ändamålsenligt berättigande.

- 13 Det är i detta hänseende lämpligt att påpeka att en sådan reglering som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen inte ger de berörda något ytterligare socialt skydd. Den svårighet som detta innebär för förvärvsverksamhet utanför en enda medlemsstats territorium kan i varje fall härigenom inte ha något berättigande (se den ovan nämnda domen i målet Stanton, punkt 15).

- 14 Under dessa omständigheter bör frågan i begäran om förhandsavgörande besvaras så, att artikel 52 i fördraget utgör hinder för att en medlemsstat ålägger de personer som redan bedriver självständig förvärvsverksamhet i en annan medlemsstat, där de har sitt hemvist och är anslutna till ett system för social trygghet, en skyldighet att betala avgift till systemet för social trygghet för egenföretagare, då denna skyldighet inte ger dem något ytterligare socialt skydd.

Rättegångskostnader

- 15 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 14 februari 1995 har förts vidare av Tribunal du travail de Tournai (Belgien) — följande dom:

Artikel 52 i EG-fördraget utgör hinder för att en medlemsstat ålägger de personer som redan bedriver självständig förvärvsverksamhet i en annan medlemsstat, där de har sitt hemvist och är anslutna till ett system för socialt skydd, att betala avgifter till systemet för social trygghet för egenföretagare, då denna skyldighet inte ger dem något ytterligare socialt skydd.

Puissochet

Moitinho de Almeida

Gulmann

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 15 februari 1996.

R. Grass

J.-P. Puissochet

Justitiesekreterare

Ordförande på tredje avdelningen